

عنوان مقاله:

تحلیل گفتمان انتقادی جوک در خصوص توافق هسته ای؛ بازنمایی توافق هسته ای در جوک فارسی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات رسانه های نوین، دوره 4، شماره 15 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

نویسندگان:

سروناز تربتی - استادیار علوم ارتباطات اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق، تهران، ایران

امین مهدوی - کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر با هدف بررسی جوک ها در خصوص توافق هسته ای که در شبکه های مجازی انتشار یافته اند، انجام شده است. مسئله اصلی این تحقیق آشکار کردن سوبه های ایدئولوژیک و وابستگی این جوک ها در خصوص امر هسته ای با جناح های قدرت است و این سوال مطرح است که چگونه زبان در مناسبات قدرت در قالب طنز و شوخ طبعی چرخش پیدا کرده است و همچون یک امر رهایی بخش از تحکم و نظم پایگانی موجود، امکان تفسیرهای متفاوت از گفتمان غالب و تک صدا را ایجاد می کند. در این مقاله از روش تحلیل گفتمان انتقادی با رویکرد سه بعدی فرکلاف، نظریه کارناوال باختین و طنز گروستیک استفاده شده است. بدین منظور تعدادی از جوک های هسته ای در فضای مجازی تحلیل و بررسی شده اند. نتایج نشان داد که خیال پردازی حاصل از جنبه های ایدئولوژیک زبان جوک، وضعیت موجود را بازنمایی و بازتفسیر می کند و به ایجاد، حفظ و تغییر در روابط اجتماعی و کردارهای گفتمانی منتهی می گردد. همچنین با توجه به ویژگی های متنی آن مشخص شد که تعدادی از آن ها، بازتفسیری مثبت و تعدادی نیز بازتفسیری منفی از توافق هسته ای دارند. به نظر می رسد که بازنمایی مثبت در قالب ایدئولوژی قدرت حاکم (دولت یازدهم) و بازنمایی منفی در قالب ایدئولوژی اصولگرایان شکل گرفته است. در واقع، ژانر زبانی جوک در خدمت قدرت قرار گرفته و برای هژمونیک و چندصدایی شدن گفتمان های قدرت به کار گرفته می شود.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان انتقادی، توافقات هسته ای، جوک، فرکلاف، ایدئولوژی باختین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/894229>

